

2012/3

TÁJÉKOZTATÓ

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI KIFIZETŐHELYEK RÉSZÉRE

A terhességi-gyermekágyi segélyben és gyermekgondozási díjban részesülők számára nyújtott jövedelempótlékról

A terhességi-gyermekágyi segélyben és gyermekgondozási díjban részesülők számára nyújtott jövedelempótlékról szóló 6/2012. (II.1.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) 2. §-a értelmében **azon biztosítottak (igénylő), akik 2011. december 31-én már és 2012. január 1-jén még terhességi-gyermekágyi segélyben, illetve 2011. december 31-én már és 2012. január 1-jén még gyermekgondozási díjban részesülnek** (az ellátást megkapja) **adómentes, nettó** összegben megállapított **jövedelempótlékra** (a továbbiakban: jövedelempótlék) válhatnak jogosulttá.

A Rendelet 7. § (a)-(b) pontja szerint nem jogosult jövedelempótlékra, aki három vagy annál több eltartott után jogosult családi kedvezményre és legalább egy kedvezményezett eltartott után érvényesíti a családi kedvezményt. **Nem jogosult továbbá** az az igénylő sem jövedelempótlékra, aki 2011 évre vonatkozóan adójóváírást nem vett igénybe.

A jövedelempótlékra való jogosultság kezdő napja 2012. január 1-je, a kifizetésre a 2012-ben folyósított terhességi-gyermekágyi segély, illetve gyermekgondozási díj kifizetésével egyidejűleg kerül sor.

Attól a naptól, amikor a biztosított — jövedelempótlékra is jogosító — pénzbeli ellátásra való jogosultsága már nem áll fenn, ugyanazon naptól kezdve jövedelempótlékra sem lesz jogosult, erről határozattal nem kell rendelkezni.

Vagyis, ha a terhességi-gyermekágyi segélyben részesülő személy terhességi gyermekágyi segélyre való jogosultsága 2012-ben lejár, és ezt követően megállapítják a gyermekgondozás díjra való jogosultságát, akkor a megállapított gyermekgondozási díj esetén már jövedelempótlék nem jár.

A Rendelet alapján jövedelempótlék kifizetését 2012. december 31-éig lehet teljesíteni.

A jövedelempótlék folyósítása iránti eljárás, kérelemre induló eljárás.

A jövedelempótlék iránti kérelem (nyilatkozat) az Országos Egészségbiztosítási Pénztár honlapján megtalálható, illetve a 2011. december 31-én már és a 2012. január 1-jén még fenti ellátásban részesülők részére a Fővárosi és Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szervei által megküldésre került.

A Társadalombiztosítási Kifizetőhelyek a 2011. december 31-én már és a 2012. január 1-jén még fenti ellátásban részesülő biztosítottakat **2012. március 15-éig** tájékoztatják a jövedelempótlék igénylésének lehetőségéről.

Tekintettel arra, hogy a jövedelempótlék iránti eljárás kérelemre induló eljárás, annak benyújtására az ügyfél nem kötelezhető, így ha az ügyfél a nyilatkozatot nem küldi vissza, erre tekintettel hiánypótlási eljárást lefolytatni, illetve az eljárást megszüntetni nem kell.

A benyújtott nyilatkozat egyik példányát az érkeztetést követően az ellátást folyósító szerv visszajuttatja a biztosított részére.

A benyújtott nyilatkozat másik példányát a folyósító szerv köteles öt évig megőrizni.

Amennyiben az igénylő által benyújtott jövedelempótlék igényléséről szóló nyilatkozatban foglaltak eltérnek a családi kedvezmény érvényesítésével kapcsolatosan benyújtott nyilatkozatban foglaltaktól, úgy tisztázni szükséges az eltérés okát. Ismételten nyilatkozattételre kell felhívni az ügyfelet és az abban foglaltak alapján kell megállapítani részére a jövedelempótléokra történő jogosultságot és a családi kedvezmény igénybevételét is.

Amennyiben az igénylő a **jövedelempótlék igényléséről szóló nyilatkozat szerint családi kedvezményt érvényesít**, azonban a pénzügyi ellátást folyósító szerv nem rendelkezik az igénylő családi kedvezményéről szóló nyilatkozatával, a fentiekben foglaltaknak megfelelően nyilatkozattételre kell felhívni a jövedelempótlékokat kérelmező ügyfelet.

Ha a biztosított 2012. május 31-éig benyújtja a nyilatkozatot (ez a határidő jogvesztő határidőnek minősül), úgy visszamenőlegesen 2012. január 1-jétől jogosult lehet a jövedelempótléokra. Ebben az esetben (ha a biztosított jogosult a jövedelempótléokra) az ellátást folyósító szervnek a Rendelet 10. § (4) bekezdése alapján nincs határozathozatali kötelezettsége.

Amennyiben 2012. május 31-ét követően kerül benyújtásra a nyilatkozat, úgy a kérelmező jövedelempótléokra a benyújtást követő hónap első napjától lehet jogosult. Arra az időszakra, amelyre a jogvesztő határidő miatt nem lesz jogosult jövedelempótléokra a biztosított, az ellátást folyósító szerv a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 30. § d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasítja (végzés formájában), az esetlegesen fennmaradó időre megállapítható jövedelempótlékról pedig határozatot hoz.

Példa:

A biztosított 2011. november 25-től - előre láthatólag - 2012. szeptember 15-ig részesül gyermekgondozási díjban és a nyilatkozatot 2012. március 2-án benyújtja a folyósító szervhez.

Amennyiben jogosult a biztosított jövedelempótléokra, a folyósító szerv visszamenőlegesen megállapítja a jövedelempótlékokat 2012. január 01-től és a visszamenőlegesen járó összeget az első utalással egyszerre kiutalja, ezt követően havonta utalja részére az ellátást és a jövedelempótlékokat is.

Miután a jövedelempótlék teljes mértékben megállapításra kerül, így határozathozatali kötelezettség nincs.

Ha ugyanezen biztosított a nyilatkozatot 2012. június 15-én nyújtja be, úgy a jövedelempótlékra 2012. július 1-jétől válik jogosulttá, és 2012. január 1-jétől 2012. június 30-áig a jövedelempótlék iránti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül (végzés formájában) kell elutasítani, 2012. július 1-jétől pedig határozattal meg kell állapítani és havonta folyósítani kell.

Ha ugyanezen biztosított 2012. szeptember 3-án nyújtja be a nyilatkozatot, úgy a jövedelempótlékra 2012. október 1-jétől lenne jogosult, de mivel a gyermekgondozási díjra 2012. szeptember 15-éig jogosult, így a jövedelempótlék iránti kérelmét 2012. január 1-jétől 2012. szeptember 15-éig érdemi vizsgálat nélkül (végzés formájában) kell elutasítani.

A Rendelet lehetőséget biztosít **a visszamenőlegesen benyújtott terhességi-gyermekágyi segély, illetve gyermekgondozási díj iránti kérelmek esetén is a jövedelempótlék megállapítására**, ha a Rendeletben meghatározott jogosultsági feltételeknek az igénylő egyébként megfelel és a nyilatkozatot 2012. július 31-éig benyújtja.

Fő szabály szerint ebben az esetben sem kell határozatot hozni a jövedelempótlék megállapításáról.

Ha a biztosított a terhességi-gyermekágyi segély, illetve a gyermekgondozási díj iránti kérelmével egyidejűleg nem nyújtja be a nyilatkozatot a jövedelempótlék megállapításához, úgy az ellátást folyósító szerv az igénylőt tájékoztatja a jövedelempótlék igénylésének lehetőségéről.

Példa:

A biztosított 2011. november 25-től - előre láthatólag - 2012. szeptember 15-ig részesül gyermekgondozási díjban, azonban a gyermekgondozási díj iránti kérelmét 2012. február 5-én, a nyilatkozatot pedig az erre vonatkozó tájékoztatást követően 2012. március 2-án nyújtja be a folyósító szervhez.

Amennyiben jogosult a biztosított gyermekgondozási díjra és jövedelempótlékra is, a folyósító szerv visszamenőlegesen megállapítja a gyermekgondozási díjat 2011. november 25-étől, a jövedelempótlékot pedig 2012. január 01-től és a visszamenőlegesen járó összegeket a bérfizetési napon kiutalja, ezt követően havonta utalja részére az ellátást és a jövedelempótlékot is.

Miután az ellátás és a jövedelempótlék is teljes mértékben megállapításra kerül, így határozathozatali kötelezettség nincs.

Ha ugyanezen biztosított a nyilatkozatot 2012. augusztus 15-én nyújtja be, úgy a jövedelempótlékra 2012. szeptember 1-jétől válik jogosulttá, és 2012. január 1-jétől 2012. augusztus 31-ig a jövedelempótlék iránti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül (végzés formájában) kell elutasítani, 2012. szeptember 1-jétől határozattal meg kell állapítani és folyósítani kell.

Ha ugyanezen biztosított 2012. szeptember 3-án nyújtja be a nyilatkozatot, úgy a jövedelempótlékra 2012. október 1-jétől lenne jogosult, de mivel a gyermekgondozási díjra 2012. szeptember 15-éig jogosult, így a

jövedelempótlék iránti kérelmét 2012. január 1-jétől 2012. szeptember 15-éig érdemi vizsgálat nélkül (végzés formájában) kell elutasítani.

Ha a jövedelempótlék iránti kérelmet olyan személy nyújtja be, aki nem jogosult rá, abban az esetben határozattal el kell utasítania a jövedelempótlék iránti kérelmet az ellátást folyósító szervnek.

A jövedelempótlék összegének megállapítása:

A benyújtott nyilatkozatok alapján a folyósító szerv a terhességi-gyermekágyi segély esetén a **jövedelempótlék összegét** a Rendelet 1. számú melléklete megfelelő oszlopa alapján határozza meg.

A 2011. december havi terhességi-gyermekágyi segély bruttó összege alapján az „A”, vagy „B”, vagy „C” oszlopnak megfelelő összegben kell megállapítani a jövedelempótlék összegét, és a terhességi-gyermekágyi segély folyósításának az időtartama alatt ugyanazon összegű jövedelempótlék kerül kifizetésre az ügyfélnek minden hónapban, függetlenül az adott hónap naptári napjainak a számától.

Ha 2011. decemberében a biztosított nem egész hónapban részesült terhességi-gyermekágyi segélyben, a Rendelet 5. §-a alapján az egy naptári napi terhességi-gyermekágyi segély összegét kell átszámítani a teljes december havi terhességi-gyermekágyi segély összegére.

Példa:

A biztosított 7 napig kapott terhességi-gyermekágyi segélyt 2011. decemberében bruttó 21.000,-Ft. összegben. $21.000/7=3.000,-Ft.$ az egy napra jutó terhességi-gyermekágyi segély összege. $3.000*31=93.000,-Ft.$ lesz a december hónapra járó terhességi-gyermekágyi segély összege.

Ha a biztosított úgy nyilatkozott, hogy 2011. évben igénybe vette az adójóváírást, és 2012-ben a családi kedvezményt nem ő veszi igénybe, úgy az „A” oszlop és a bruttó 93.000 Ft összeg alapján 8.100,-Ft jövedelempótlékre lesz jogosult 2012. január 1-jétől a terhességi-gyermekágyi segély folyósításának az időtartama alatt, függetlenül az adott hónap naptári napjainak a számától.

A benyújtott nyilatkozatok alapján a folyósító szerv a **gyermekgondozási díj esetén a jövedelempótlék összegét** a Rendelet 2. számú melléklete megfelelő oszlopa alapján határozza meg.

A 2011. december havi gyermekgondozási díj bruttó összege alapján az „A”, vagy a „B” oszlopnak megfelelő összegben kell megállapítani a jövedelempótlék összegét, és 2012. évben a gyermekgondozási díj folyósításának az időtartama alatt, a 2011. decemberi ellátás összege alapján megállapított ugyanazon összegű jövedelempótlék kerül kifizetésre az ügyfélnek minden hónapban, függetlenül az adott hónap naptári napjainak a számától.

Amennyiben a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (továbbiakban: Ebtv.) 42/D. § (4) bekezdése alapján (gyermekgondozási díj maximum) 2012. január 15-éig a gyermekgondozási díj felülvizsgálatra került, úgy a 2012. január hónapra megállapított bruttó összeg alapján az „A”, vagy a „B” oszlopnak megfelelő összegben kell megállapítani a jövedelempótlék összegét., és 2012. évben a gyermekgondozási díj folyósításának az időtartama alatt a januári ellátás összege alapján megállapított jövedelempótlék kerül kifizetésre az ügyfélnek minden hónapban, függetlenül az adott hónap naptári napjainak a számától.

Ha 2011. decemberében a biztosított nem egész hónapban részesült gyermekgondozási díjban, a Rendelet 5. §-a alapján az egy naptári napi gyermekgondozási díj bruttó összegét kell átszámítani a teljes december havi gyermekgondozási díj bruttó összegére.

Példa:

A biztosított 7 napig kapott **gyermekgondozási díjat** 2011. decemberében bruttó 21.000,-Ft. összegben. $21.000/7=3.000,-Ft.$ az egy napra jutó **gyermekgondozási díj** összege. $3.000*31=93.000,-Ft.$ lesz a december hónapra járó **gyermekgondozási díj**. Ebben az esetben a gyermekgondozási díj összege 2012. január 15-éig nem kerül felülvizsgálatra.

Ha a biztosított úgy nyilatkozott, hogy 2011. évben igénybe vette az adójóváírást, és 2012-ben a családi kedvezményt nem ő veszi igénybe, úgy az „A” oszlop alapján 8.100,-Ft jövedelempótlékra lesz jogosult 2012. január 1-jétől a gyermekgondozási díj folyósításának az időtartama alatt, függetlenül az adott hónap naptári napjainak a számától.

Ha a biztosított 2011. december hónapban bruttó 109.200,-Ft gyermekgondozási díjban részesült, és az **Ebtv. 42/D. § (4) bekezdése alapján 2012. január 15-éig felülvizsgálatra került** a gyermekgondozási díj összege, úgy a gyermekgondozási díj összege 2012. január 1-jétől a 31 napos hónapokban bruttó 118.500,-Ft, a 30 napos hónapokban bruttó 114.677,-Ft, a 29 napos februárban bruttó 110.855,-Ft.

Ha a biztosított úgy nyilatkozott, hogy 2011. évben igénybe vette az adójóváírást, és 2012-ben a családi kedvezményt egy kedvezményezett eltartott után veszi igénybe, úgy a „B” oszlop alapján, a 2012. január hónapra megállapított bruttó összegű gyermekgondozási díjnak megfelelően, a gyermekgondozási díj folyósításának az ideje alatt 400,-Ft, jövedelempótlékra lesz jogosult 2012. január 1-jétől (függetlenül a hónap naptári napjainak számától).

A Rendelet 6. §-a értelmében, amennyiben a jövedelempótlékra való jogosultság nem áll fenn a teljes naptári hónapban, akkor a jövedelempótlék összegét az 1. és 2. mellékletben meghatározott összegek 30-ad részének és a jogosultág naptári napjainak a szorzata alapján kell megállapítani.

Példa:

A biztosított terhességi-gyermekágyi segélyre jogosult 2012. április 12-éig, 2011. december hónapban az ellátás teljes havi bruttó összege 185.000,-Ft. és egy kedvezményezett eltartott után veszi igénybe a családi kedvezményt.

2012. április hónapra a biztosított részére 12 napig jár a terhességi-gyermekágyi segély, így 12 napra járó jövedelempótléokra lesz jogosult.

A bruttó 185.000,-Ft összegű ellátásra tekintettel a biztosított 2012. január 1-jétől 2012. március 31-éig havi 3.400,-Ft nettó jövedelempótléokra lesz jogosult a Rendelet 1. számú mellékletének „B” oszlopa alapján.

2012. április hónapra 12 napi jövedelempótléokra jogosult, ezért a teljes hónapra meghatározott jövedelempótlékot kell elosztani harminccal ($3.400/30=113,33$), ez lesz a jövedelempótlék naptári napi összege, ennek az összegnek a tizenkét napra jutó összege jár április hónapban jövedelempótlék címén a biztosított részére ($113,33 * 12=1359,96\sim 1360,-Ft.$).

Amennyiben a biztosított 2012. évben jogosulttá válik jövedelempótléokra, azonban, a nyilatkozatot május 31-éig ugyan benyújtja, de ellátásra csak ezt megelőző időpontig jogosult, úgy a visszamenőlegesen járó jövedelempótlék kiutalható részére, annak ellenére, hogy már ellátásban nem részesül.

Példa:

A biztosított 2012. február 29-ig jogosult terhességi-gyermekágyi segélyre, azonban a jövedelempótlék igényléséhez szükséges nyilatkozatot csak 2012. március 2-án küldi vissza, úgy részére a január, február hónapra járó jövedelempótlék összege kiutalható.

A biztosított a Rendelet 10. § (7) bekezdése alapján - a jövedelempótlék folyósítása alatt - 8 napon belül köteles bejelenteni az ellátást (jövedelempótlékot) folyósító szervnek minden olyan változást, amely a jövedelempótlék összegét, illetve annak folyósítását érintheti.

Ha a biztosított olyan változást jelent be, melynek hatására változik a jövedelempótlék összege, a folyósító szerv határozatban a változás napjával módosítja a megállapított jövedelempótlék összegét. **Amennyiben a biztosított olyan változást jelent be,** melynek hatására jövedelempótléokra nem jogosult, a folyósító szerv a jövedelempótléokra történő jogosultság megszűnésének napjától határozatban rendelkezik a jövedelempótlék folyósításának a megszüntetéséről.

A jövedelempótlék összege, illetve a jövedelempótléokra való jogosultság nemcsak a biztosított által bejelentett változás hatására változhat, illetve szűnhet meg, hanem hivatalból is intézkedni kell a módosításról, illetve megszüntetésről (határozattal) akkor, ha a folyósító szerv tudomására jut olyan adat vagy tény, ami ezt indokolja. Ilyet eset lehet például az, ha a megszüntetési jogviszonyból származó jövedelemadatokat a volt munkáltató új Jövedelemigazolás kiadásával módosítja.

Amennyiben akár bejelentés alapján, akár hivatalból az ellátás összege változik, úgy a változás napjától kell a jövedelempótlék új összegét megállapítani.

Amennyiben a családi kedvezmény összege változik a kedvezményezett eltartottak számának változása miatt, úgy a változás bekövetkezését követő hónap első napjától kell a jövedelempótlék összegét módosítani, vagy a jövedelempótlék folyósítását megszüntetni.

Amennyiben olyan jövedelempótlék került folyósításra a biztosított részére, amely őt nem illeti meg, úgy annak visszafizetéséről visszafizetésre kötelező határozatban kötelezi a biztosítottat a folyósító szerv.

A jogalap nélkül felvett jövedelempótléket elengedni, mérsékelni nem lehet, a Rendelet 10. § (8) bekezdése alapján, és azt a visszafizetésre kötelező határozat kézhezvételét követő 90 napon belül köteles egy összegben visszafizetni a jogalap nélküli jövedelempótlék felvevője. **A jogalap nélkül felvett jövedelempótléket ellátásból levonni nem lehet.**

A végzés, illetve a határozatok elleni fellebbezésre a Ket. VII. Fejezetében található fellebbezésre vonatkozó rendelkezések szerint van lehetőség a biztosítottnak.

Tekintettel arra, hogy a jövedelempótlék nem minősül az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásának, hanem a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 1. számú melléklet 1.1. pontja szerinti adómentes, nettó összegben megállapított jövedelempótléknak, így **a fellebbezésre nem alkalmazható az Ebtv. 75/A. § szerint illeték- és költségmentesség.**

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 29. § (2) bekezdése értelmében, az első fokú közigazgatási határozat elleni fellebbezés illetéke - ha e törvény melléklete másként nem rendelkezik, és a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben megállapítható - a fellebbezéssel érintett, vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 400 forint, de legalább 5000 forint, legfeljebb 500 000 forint. Ha a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, a fellebbezés illetéke 5000 forint.

Az Itv. 29. § (4) bekezdése alapján, a végzés elleni fellebbezésért - ha e törvény másként nem rendelkezik - 3000 forint illetéket kell fizetni.

Amennyiben a biztosított nem ért egyet a jövedelempótlék összegével, úgy az Itv.-ben meghatározott illeték megfizetése mellett fellebbezési eljárás lefolytatását kérheti.

Ha a biztosított fellebbezési illeték lerovása nélkül kifogásolja a jövedelempótlék összegét, tájékoztatni kell arról, hogy mi alapján került megállapításra annak összege, egyben hiánypótló végzésben fel kell hívni, hogy amennyiben fellebbezését továbbra is fenntartja, úgy azt jelezze és az Itv. alapján meghatározott mértékű fellebbezési illetéket rója le. Ezt követően lehet II. fokra felterjeszteni vagy a fellebbezési eljárás lefolytatása, vagy a fellebbezési eljárás megszüntetése érdekében.

Amennyiben a biztosított sem az ellátás összegével, sem pedig a jövedelempótlék összegével nem ért egyet, az ellátással kapcsolatos

fellebbezési eljárás továbbra is illetékmentes, azonban a jövedelempótlékkal kapcsolatos fellebbezési eljárás lefolytatása érdekében az előzőekben foglaltak alapján kell tájékoztatni, így az ellátással kapcsolatos fellebbezés elválhat a jövedelempótlék iránti fellebbezéstől, abban az esetben is, ha egy beadványban kifogásolta meg a két összeget.

Ha a jogalap nélkül felvett ellátás jövedelempótléket is tartalmaz, úgy mind a jogalap nélkül felvett ellátás visszafizetéséről, mind pedig a jogalap nélkül kifizetett jövedelempótlékról külön határozatot kell hozni, tekintettel arra, hogy a jövedelempótlék nem része a kifizetett pénzbeli ellátásnak, és míg a pénzbeli ellátás visszafizetéséről szóló határozat elleni fellebbezés illeték-és költségmentes, a jövedelempótlék visszafizetése elleni fellebbezés illetékköteles eljárás.

A Rendelet 8. § (2) bekezdése értelmében **a társadalombiztosítási kifizetőhelyeket** a kifizetett jövedelempótlék összege után **nem illeti meg a társadalombiztosítási feladatok elvégzéséért járó költségtérítés.**

A Rendelet 8. § (1) bekezdése alapján, **a kifizetett jövedelempótlék összegét a kifizetőhelyi elszámolásban elkülönített soron számolják el,** amelyet az egészségbiztosítási szervek az adott havi elszámolásban feltüntetett összeg utalásával egyidejűleg folyósítanak a kifizetőhelyek részére.

A Rendelet 14. §-a alapján a költségvetési szerveknél és az egyházak közcélú tevékenységet folytató intézményeinél foglalkoztatottak közül, akik terhességi-gyermekágyi segélyben illetve gyermekgondozási díjban részesülnek, részükre a kompenzációra vonatkozó szabályokat e rendelet tartalmazza. Mindez azt jelenti, hogy a terhességi-gyermekágyi segélyben és gyermekgondozási díjban részesülők bérkompenzációra nem, azonban jövedelempótlékre jogosulttá válhatnak.

Budapest, 2012. február „ „

ORSZÁGOS EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI PÉNZTÁR